

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Henr. Harphii Theologi Eruditiss. Ordinis
Minorvm, Ac Rervm Divinarvm Contemplatoris eximij.
Theologiæ Mysticæ Libri Tres**

Henricus <Herpius>

Coloniæ, 1611

Inuidia diaboli ad hominem quanta fuerit, cùm Deum incarnari præuidit: & incarnationis Dei ratio duplex. Cap. VII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37362

LIBRI PRIMI PARS PRIMA.

prosperus odiat animatum: quia nihil ita displaceat Deo, præsertim in ^{ingratum} si
lijs gratiæ, quemadmodum ingratitudo vias enim obstruit gratiæ; & do detestat.
vbi fuerit illa, iam non inuenit accessum gratia, cum iure perditum re-
putatur, quod ingratu donatu n'est. Oportet igitur hominem esse grata-
tum & deuotum, qui percepto tantorum beneficiorum gratiarumque
munera sibi salubriter proficeret & multiplicari desiderat. Gratias igitur
age, & amoris vices repende tanta gratia, & si dici licet, plus quam
gratuita miserationi, quæ tantis beneficijs obruerit non modò imme-
ritos, sed nimium male meritos & ingratos. Dic proinde cum cordis
iubilo: *Quid terribilium Dominu pro omnibus quaretribuit mibi?* Nam ^{Psalm.}
mille milites me rependerem, quid sum ad Dominum meum? O dul-
cissima reconciliatio, o satisfactio suauissima, o vere reconciliatio fa-
cili & perutile, quæ nobis vita pariter & morte sua ex amore coenit
hic parvulus: utpote cuius *In ore sanari sumus*, cuius sanguine redempti ^{Isaie 53.}
sumus, cuius meritis reconciliati sumus, adeo ut ^{1. Pet. 2.} ^{Ezech. 18.} ^{Ad Tim.} ^{Esaie 55.}
mo peccator ingemuerit, omnium peccatorum suorum non recorda-
bitur amplius, iustus iudex in patrem trahens. O satisfactio parua, sed
non parvula. Nam quam facilis modò tam difficilis erit postea.
Et sicut nemo modò est, qui reconciliari non possit, ita post paululum
nemo qui possit. Quia sicut nunc *benignitas apparuit ultra omnem*
spem & estimationem, similem expectare possumus iudicij distric-
tionem: *multus ad ignoscendum, multus ad vincendum.* Noli ergo con-
temnere eius misericordiam & benignitatem, si non vis sentire iustiti-
am, sed iram, sed indignationem, sed amputationem, sed furorē. Hinc
misericordia sibi priora vindicat, ut si voluerimus, districcio inuenire
non possit, in quem defauiat.

*Inuidia diaboli ad hominem quanta fuerit, cum Deum incarnari pre-
nidit: & incarnationis Dei ratio duplex, Cap VII.*

Vis mihi det te fratrem meum fugientem ubera matris mee?
&c. Dicit Alexander de Hales in III. parte Summae sue, expo-
nens illud Iona: *Sipropter me orta est tempestas, de Filio* ^{tonze 1.}
*Dei, quod Lucifer prouidit rationalem creatura assumen-
dam in unitarem personæ Filii Dei, vidit & inuidit, cecidit
& tentauit, eiusq; inuidiamors intravit in orbem terrarum.* Vnde in-
uidia, quæ fuit causa diabolici casus, impulit ipsum ad tentandum ho-^{Sapien. 2.}
minem, cuius inuidebat felicitati, ut sic natura humana per peccatum
demere.

THEOLOGIAE MYSTICAE

demeretur assumptionē & vniabilitatē ad Deū. Hęc ille. Ex quo satis
 videtur, quod diabolus praeuidebat, humanā naturā assumendā, etiā si
 non peccasset. Et hoc tenet opinio quædam catholica, quæ sustinetur à
 veris catholicis, vt pote quæ iudicio rationis consonare videtur. Di-
 cit enim, quod de humana carne assumpta loqui possumus dupli-
 citer. Vno modo, quantum ad substantiam humānę naturę simpliciter
 assumendam: & tunc præcipua Dominica incarnationis ratio non
 erat hominis liberatio, quia Christus incarnatus fuisset, etiā si homo
 non peccasset. Nam incarnatione facit ad perfectionem ipsius hominis,
 & per cōsequens ad perfectionem totius vniuersi, in hoc, quod com-
 pletionem dat humano generi secundum illud, quod respicit tam na-
 turam, quam gratiam, & etiam gloriam. In incarnatione nimirū ho-
 minis, qui est ultimus in creatione, coniungitur cum suo principio, vni-
 one, quæ sub Deo nulla maior est; & in hoc completus est totius hu-
 mane naturae appetitus, dum per opus incarnationis idoneitas nobilissima,
 quæ fuit in humana natura, secundum quam vniuersitas erat
 diuinæ naturæ, ad actum perfectum reducitur. Et ideo quamvis ho-
 mo lapsus non fuisset, nihilominus Deus incarnatus fuisset, quia sic
 competebat hominem perfectum esse secundum naturam, gratiam,
 & gloriam, ut sic humana natura potiorem suam dignitatem conse-
 queretur. Per hoc etiam quod humana natura assumitur & deificatur,
 per consequens omnis creatura quodammodo exaltatur, dum in suo
 simili deitati coniungitur. Homo namq; compositus ex natura corporali
 & spirituali, quodammodo cum omni creatura cōmunicat. Vnde ve-
 rius amator hominū Deus Dei Filius purpurā sua diuinitatis cilio
 nostræ mortalitatis operiens, pauper & mendicus venit in regionē no-
 stram, sub dura & graui necessitate pro nobis seruiens, ex amore, quo
 nimirum seruitutem ludum reputauit, dicens: *Delectabar per singulōs*
dies, ludēs corā eo, scilicet Patre, cū carnē ex eius precepto suscepī. *Lu-*
dens, inquam, in orbe terrarum fidelī seruitio. Nunquid non ludus vi-
deretur infidelibus, si audirent Filium Dei carnem, mortem, clavos &
lanceas tolerasse? Verè ludus erat taliter amanti, quo nobis sic ludi-
 tur, vt illis illudatur. Et *delicia mea, inquit, esse cum filiis hominum,* quibus
vtrique delicijs carere noluit Creator hominum. Putabam ego Do-
 mine Iesu, quod delicia tuae essent potius cum choris Angelorū, vbi
 diuinitatis gloria Thronis & Potestatibus admirandus, superiorū na-
 turarum oculos reuerberas, vbi lucem inhabitas inaccessibilem. Sed
 illa

Incarnatio
Christi.

Hominem
communi-
care cum o-
mni crea-
tura.

Prover. 8.

Ibidem.

2 Tim. 6.

LIBRI PRIMI PARS PRIMA.

Hæ tua clementissima pietas & benignitas adoranda, delicias suas dicit & ostendit esse cum filijs hominum.

Alio modo de carne assumpta loqui possumus, quantum ad defensum passibilitatis & mortis: & tunc incarnationis præcipua ratio fuit humani generis redemptio, quia si homo non peccasset, ac de lapsu redimendus non fuisset, Christus carnem passibilem & mortalem non assumplisset. Nec quidem opus istud excellentissimum impediri potuit lapsu parentum, quin natura humana per incarnationem eius exaltaretur super omne creatum. Quia sic decebat diuinam benignitatem & sapientiam, ut perficere vinceret ipsam malitiam. Nam in tantum Sap. 7. sapientia vincit malitiam, quod non patitur malum aliquid, de quo non eliciatur maius bonum: alioquin non perfectè malitiam vinceret. Et propterea contra prævaricationem primi Adæ, qui totum genus humanum * interfecit, statuit restitutinam secundi Adæ, qui prototo Alias in genere humano satisfacere posset. Cuius obedientia multo plus Deo placuit, quam inobedientia primi Adæ dispiacuit. Bonitas etiam diuina Roms. 5. tanta est, quod ex ea Deus est plenus dilectione & misericordia, adeo Bonitas di uina quæta, quod diligentibus se, qui secundum propositum vocati sunt sancti, omnia co- operari facit in bonum. Ex hoc enim nos obligavit ad maiorem dilectionem, humiliationem, gratiarum actionem. Nam si magnum erat Deum simpliciter incarnari, maius tamen erat carnem infectam, passibilem, & mortalem assumi, ac pro genere humano vilissima acerbissimaque pena mori. Hinc dicitur ad Ephesios: *Dominus qui dives est in misericordia propter nimiam charitatem suam, qua dilexit nos, cum esses mortui peccatis, coniunxit nos in Christo, id est in morte Christi: cuius gratia saluati estis, & cor suscitauit, scilicet in spe, & confidere nos fecit in cœlestibus in Christo Iesus, ut ostenderet in seculis superuenientibus abundantes misericordias gratias sue, in bonitate super nos in Christo Iesu. Ecce quomodo semetipsum ex inaniuit illa maiestas formam serui accipiens,* Modus reparationis & cum tota multitudine miserationum suarum de thalamo virginali profiliens. Nec modum dulciorum habuit ad redimendum nos ab humanæ dulcissimus Iesu illa consiliorum Dei, quia quicquid in thesauro diuine pietatis invenitum est, totum in utero Virginis congestum est. Fuit enim iste modus reparandi conuenientissimus, ubi potissimum ostendebatur potentia, sapientia, & bonitas diuina. Quid potentius, quam coniungere Creatorem & creaturam? Quid sapientius, quam quod ad perfectionem vniuersi coniunctio siceret primi & ultimi? scilicet Verbi Dei

C 2 & hu-

& humanæ naturæ? Quid benevolentius, quam quod Creator rerum
 Aninaturum sic se voluit communicare rebus creatis? Et hoc summè necessariū fu-
 tū. et. sit humanæ naturæ, quæ per peccatum corruīt in infirmitatē ignoran-
 tiā, & malitiā; per quæ fuit facta impotens ad virtutem diuinā imitandā; ad veritatem cognoscendā; & ad bonitatē diligendā. Ideo Deus
 fatus est homo, per quod se reddidit homini imitabilem, cognosci-
 bilem & amabilem, ut etiam in forma serui procuraret salutem serui
 per summam humilitatem, quæ maximè decet Deum, non solum ut
 tanta esset humilitas in redemptrione, quanta fuit superbia in præ-
 varicatione, scilicet, ut homo veller esse ut Deus; sed etiam, ut se hu-
 miliaret &isque ad poenas innocentias sustinendas, quod quia fieri non
 potuit in natura diuina, factum est in natura humana. Non me capio
 præ latitia, quod summa illa maiestas naturam suam, natura carnis
 meq & sanguinis subuelat, & memiserū in diuinitatis gloria; siue non ad
 horam, sed in sempiternum includit, & sit frater meus Dominus meus. Hæc exinanitio tam dignatio rapit affectum meum, & istorum
 memoria concalcescit cor meum, quia *vixi est huiusmodi sermo & effi-*
cax, ac penetrabilior omni gladio anticipati, medullas cordis mei valenter
pertransiens. Proficit nobis fratres tanta charitas, quam nobis Deus ma-
iestatis exhibuit: tanta humilitas, quam suscepit: tanta benignitas, quæ
nobis per humilitatem Christi apparuit: & agamus gratias redempto-
ri & mediatori nostro, per quem nobis innovuit tam bona erga nos vo-
luntas Dei Patris. Tale enim est cor Dei Patris erga nos, quale nobis
exhibuit, qui de corde Patris processit.

Heb 4,4.

Mediatoris fides que est. Angelorum bonorum confirmationis, &
malorum reprobationis ratio. Prelatum factum in:

calo quod? Cap. VIII.

Meum
 Christianum
 Angelos
 quæ homi-
 nes beatifi-
 fierat.

Tob 13,1.

Vixi mibi dexte fratrem meum fugientem ubera matris meæ? Ut

latius prosequamur de casti Luciferi, & suorum complicū,
sciendum, quod postquam creauit Deus Angelos in liber-
tate naturæ, revelauit eis Deus incarnationem Filij sui, quem
dominatorem vniuersitatem terræ constituit, & mediatorem fidelissimū
Angelorum quam hominū, ut per hæc, si vellent à natura ad glo-
riam per meritum Christi & gratiam ascenderent: & qui nollent, à na-
ture ad pœnam æternam ruerent. Dicitur enim apud Iob: Quis demis-
si lapidem angularem eius, id est, terræ, cum melandarent astra matuti-
na, &